

XII LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. M. SKŁODOWSKIEJ-CURIE W POZNANIU

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2018/2019

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych.
3. Ustawa Prawo Oświatowe.
4. Ustawa o Systemie Oświaty.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
8. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
9. Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018/2019.
10. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
11. Statut XII Liceum Ogólnokształcącego im. M. Skłodowskiej - Curie w Poznaniu.
12. Raporty z ewaluacji wewnętrznej.

I. WSTĘP:

Podstawowe założenia programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Celem wychowania realizowanego w szkole są działania wychowawczo – profilaktyczne adekwatne do fazy rozwojowej, w której znajduje się uczeń. Obejmują one cztery sfery: fizyczną, psychiczną (w tym między innymi emocjonalną i intelektualną), społeczną oraz aksjologiczną. Program opiera się na założeniach filozoficznych, psychologicznych i dydaktycznych zawartych między innymi w Konstytucji RP, Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, Konwencji o prawach dziecka, a ponadto na dobrej praktyce pedagogicznej. Wszystkie wyżej wymienione źródła mogą i powinny gwarantować właściwą przedmiotowość procesu wychowawczego.

Program zbudowany jest w oparciu o standardy przyjęte w literaturze przedmiotu. Jego specyfika wymaga uwzględnienia wiedzy oraz umiejętności opisanych w programach nauczania, obowiązujących w szkolnictwie polskim. Program zawiera cele wychowawcze oraz zadania z nich wynikające. Przedstawia sposób realizacji, osiągnięcia, efekty oraz osoby odpowiedzialne za planowane działania.

Wychowanie obejmuje całe – bliższe i dalsze – środowisko, w którym żyje człowiek: dom rodzinny, szkołę, pracę, miejsca rozrywki, przestrzeń medialną itd. Każde z tych środowisk intensywnie oddziałuje na niego i stwarza możliwości dynamicznego współdziałania, a to współdziałanie jest jednocześnie wychowaniem. Ze względu na dydaktyczno-wychowawczy charakter programu miejscem, w którym proponuje się jego realizację, jest szkoła. Natomiast przestrzeń oddziaływania będzie rozszerzona na wszystkie wspomniane sfery życia i działalność ucznia-licealisty. Szkoła jako jeden z głównych „wychowawców” powinna organizować z innymi podmiotami wychowawczymi odpowiednie pola oddziaływań, zachowując swoje kompetencje i odpowiedzialność.

WYCHOWANIE

Niczego w życiu nie należy się bać, należy to tylko zrozumieć.

M. Skłodowska-Curie

Stan myśli pedagogicznej zależny jest stale od wykładnika relacji wychowanie – wychowywać. Odnosi się ona do całościowego rozwoju człowieka, działań pedagogicznych oraz wyników dzięki nim osiągniętych. Liczne próby ustalenia definicji różnią się między sobą zasadniczo zwróceniem większej uwagi albo na produkt (cele wychowawcze), albo na proces działań wychowawczych (metody). Gdy zaś w przeważającym stopniu uwaga skoncentruje się na oddziaływaniu, sterowaniu, kształtowaniu procesu wychowawczego, chodzi wówczas o właściwe podejście wychowawcy do wychowanka. Odnosi się to do sytuacji, w której dorośli chcą czy też muszą nauczyć czegoś młodego człowieka, pokazać mu coś, wpłynąć na niego albo go wesprzeć. Działania pedagogiczne mają do spełnienia funkcję społeczną i indywidualną. Dla wychowawcy pozostaje w tym momencie pytanie, w jaki sposób można ją najlepiej wypełnić. W obrębie różnych pól pracy zadanie to zostaje podzielone na wiele podzakresów i podfunkcji. Zatem dla wychowawcy jego zawodowe działanie rozpoczyna się od zwykłego przebywania z uczniem, podobnie jak ma to miejsce w rodzinie.

Wychowanie jest procesem socjalnym, zachodzącym pomiędzy poszczególnymi ludźmi. Dlatego też rodzice i dzieci, wychowawcy i wychowankowie, nauczyciele i uczniowie są powiązani ze sobą siecią wielostronnych zależności. Sprawą istotną jest tutaj nie indywidualny sposób postępowania czy działania, lecz określona postawa. Wychowawcy powinni pracować nad młodym człowiekiem i razem z nim. Ich zadaniem jest cierpliwe i wytrwałe, a zarazem dyskretne niesienie pomocy wychowankom w chwili, gdy potrzebują oni przewodnika, by wybrać i zdecydować, kim być, co robić, jaką postawę zająć w społeczeństwie i na podstawie jakich wartości budować swe istnienie i dzieje.

Młodzież reprezentuje przyszłość, a przyszłość świata jest związana z jego humanizacją i poszukiwaniem więzi. Młodość jest bogactwem człowieka, okresem szczególnie intensywnego odkrywania swojego ja, zdolności i możliwości drzemiących w konkretnym, jednym i niepowtarzalnym ludzkim istnieniu. Na tym właśnie polega bogactwo człowieka: na możliwości odkrywania, planowania, dokonywania wyborów,

przewidywania i samodzielnego podejmowania decyzji, znaczących dla dalszych losów jego samego i innych.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości.

1. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- a. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- b. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie stanowi jedną z najważniejszych wartości w życiu,
- c. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- d. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów z nauczycielami, wychowanków z wychowawcami, a także nauczycieli i wychowawców z rodzicami lub opiekunami, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- e. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- f. rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

2. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- a. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- b. rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji

psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,

- c. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- d. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- e. kształtowanie krytycznego myślenia, wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

3. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- a. dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczo-profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- b. udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- c. przekazywanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. O przeciwdziałaniu narkomanii.

II. PROFILAKTYKA

Profilaktyka to działania zmierzające do ochrony młodzieży przed zagrożeniami, zapewnienia jej bezpieczeństwa. Żeby tak się stało, nasi uczniowie muszą otrzymać pomoc w postaci wiedzy na temat tego, co jest szkodliwe dla zdrowia, oraz postępowania w sytuacjach, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu

Badanie potrzeb naszych licealistów pozwala stwierdzić, że chcą oni spędzać czas w przyjaznym środowisku szkolnym. Pragną, by ich młodości, zdrowia i życia nie zniszczyły nałogi czy agresja. Celem szkoły jest nauczenie ich tego, by umieli wybrać zdrowy styl życia, potrafili odmówić, gdy ktoś proponuje im środki odurzające, tytoń czy alkohol oraz w mądry sposób byli w stanie przeciwstawić się agresji. Istotne jest, by uczniowie naszej szkoły stali się odpowiedzialni za swoje życie i zdrowie, potrafili wybrać to, co jest dla nich dobre.

Zaangażowanie rodziców w działania wspierające zdrowie psychiczne i fizyczne naszych uczniów jest niezwykle istotne. To właśnie dzięki wspólnym celom i współpracy z rodzicami oraz uczniami możliwa staje się skuteczna realizacja założeń programu profilaktyki szkolnej.

1. Podstawy działalności profilaktycznej:

Profilaktyka w szkole realizowana jest jako kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania i deficyty dojrzałości, obejmująca równolegle trzy nurty działania:

- a. wspomaganie człowieka w różnym wieku w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- b. ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- c. inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

2. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- a. w przypadku profilaktyki uniwersalnej - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia

oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- b. w przypadku profilaktyki selektywnej - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- c. w przypadku profilaktyki wskazującej - wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

3. Diagnozowanie potrzeb i problemów uczniów.

Do oceny zagrożeń nauczyciele mogą wykorzystać następujące narzędzia diagnostyczne (techniki i metody badawcze):

- a. ankieta,
- b. rozmowa indywidualna,
- c. wywiad,
- d. obserwacja,
- e. analiza osiągnięć szkolnych,
- f. analiza dokumentacji uczestnictwa w realizowanych dotychczas programach profilaktycznych w szkole i poza nią,
- g. analiza dokumentacji dotycząca interwencji profilaktyczno-wychowawczej,
- h. analiza dokumentacji szkolnej.

4. Czynniki chroniące.

Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka. Do klasycznych czynników chroniących i budujących odporność zaliczamy:

- a. środowisko rodzinne - jako najważniejszy ze wszystkich czynników wpływających na prawidłowy rozwój psychospołeczny człowieka,
- b. otoczenie społeczne, pozarodzinne - uczeń czerpie wsparcie z otoczenia społecznego - szkoły, środowiska lokalnego lub osób, które są mu bliskie, np. rówieśników; troska ze strony innych osób spoza rodziny zwiększa u ucznia odporność i niepodatność na sytuacje zagrażające; **szczególnie ważna jest tutaj rola nauczyciela**; jak pokazują badania, z perspektywy nastolatka nauczyciel jest oceniany jako bardziej obiektywny od rodziców, toteż jego opinie mają wielki wpływ na formującą się osobowość ucznia (samoocenę, emocje, obraz świata); relacje nauczyciela z uczniem mogą decydować o pozycji socjometrycznej ucznia, mają wpływ na procesy i role grupowe w klasie; wsparcie ze strony nauczyciela może rekompensować brak wsparcia ze strony rodziców i rówieśników,
- c. środowisko rówieśnicze - kontakty z rówieśnikami akceptującymi normy społeczne, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołecznymi to kolejne źródło wsparcia dla ucznia zagrożonego,
- d. cechy osobowości - pozytywne podejście do problemów życiowych i szukanie konstruktywnych rozwiązań pozwalają w optymalny sposób radzić sobie emocjonalnie z ryzykownymi doświadczeniami,
- e. pasja - zamiłowanie do czegoś jest czynnikiem chroniącym zdrowie psychiczne, umożliwia czerpanie inspiracji, konstruktywne spędzanie czasu wolnego i pozytywne zaistnienie w społeczności (jako pasjonat), rozwija kompetencje kluczowe, umożliwia doświadczanie pozytywnych emocji, pomaga podejmować decyzje edukacyjne i zawodowe.

5. Czynniki ryzyka

Przy diagnozie trzeba zwrócić szczególną uwagę na czynniki ryzyka, przez co należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych, stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

6. Strategie działań profilaktycznych:

a. Strategie informacyjne

Celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów. U podstaw tej strategii leży przekonanie, że ludzie, zwłaszcza młodzi, zachowują się ryzykownie, ponieważ zbyt mało wiedzą o mechanizmach i następstwach takich zachowań. W związku z tym dostarczenie informacji o skutkach np. palenia tytoniu, ma spowodować zmianę postaw, a w końcu - niepodejmowanie zachowań ryzykownych.

b. Strategie edukacyjne

Mają pomóc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.). U podstaw tych strategii leży przekonanie, że ludzie, nawet dysponujący odpowiednią wiedzą, podejmują zachowania ryzykowne z powodu braku wielu umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Te deficyty uniemożliwiają im budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z ludźmi, odnoszenie sukcesów, np. zawodowych.

c. Strategie działań alternatywnych

Ich celem jest pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (np. sukcesu, przynależności) oraz osiągnięcie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową itp.). U podstaw tych strategii leży założenie, że wielu ludzi nie ma możliwości zrealizowania swej potrzeby aktywności, podniesienia samooceny poprzez osiągnięcie sukcesów, czy też rozwoju zainteresowań. Dotyczy to zwłaszcza dzieci i młodzieży zaniedbanej wychowawczo.

d. Strategie interwencyjne

Celem tych działań jest pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu ich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych. Interwencja obejmuje towarzyszenie ludziom w krytycznych momentach ich życia.

III. MISJA I WIZJA

Misją szkoły jest:

1. wychowanie człowieka, który ma rozbudowane potrzeby poznawcze umożliwiające samodzielne poznawanie świata, stawianie pytań i rozwiązywanie problemów,
2. stwarzanie warunków do wszechstronnego zdobywania wiedzy i różnorodnych umiejętności,
3. kreowanie człowieka, który posiadał zdolność tworzenia własnego spójnego systemu wartości i jest odpowiedzialny za własne wybory,
4. kształtowanie wrażliwości twórczej - rozbudzenie aktywności zarówno jako odbiorcy sztuki, jak i jej twórcy,
5. wychowanie człowieka wrażliwego na potrzeby innych, świadomego istnienia obok drugiego człowieka,
6. kształtowanie nawyków zdrowego życia, bez nałogów i uzależnień,
7. kreowanie człowieka, który umie planować swój rozwój osobisty - zawodowy, rodzinny, społeczny,
8. przygotowanie młodego człowieka do wejścia w dorosłość - nauczanie odpowiedzialności za własne czyny i decyzje, obrony swoich racji i poglądów,
9. kształcenie postaw proekologicznych.

Wizją szkoły jest:

1. tworzenie azylu bezpieczeństwa i życzliwości w stosunkach pomiędzy uczniami, nauczycielami i rodzicami,
2. współpraca ze środowiskiem lokalnym,
3. przygotowanie młodzieży do przyszłej pracy i uczestniczenia w życiu społecznym,
4. budowanie nowych tradycji szkolnych i pielęgnowanie istniejących,
5. aktywizowanie rodziców do wspólnej pracy wychowawczej, współdziałając i wspierając nauczycieli w pracy,
6. rozwijanie i kształcenie umiejętności oraz zdolności uczniów,
7. propagowanie kultury fizycznej i podnoszenie sprawności fizycznej uczniów poprzez organizowanie wspólnych imprez turystycznych, rekreacyjnych i sportowych,
8. kształtować wzorców postępowania i kultury osobistej wśród uczniów,
9. tworzenie odpowiedniej atmosfery pracy grona pedagogicznego.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent naszej szkoły jest:

1. wyposażony w system wartości, którego istotny element stanowi szacunek dla siebie i drugiego człowieka, umiłowanie Ojczyzny, poczucie tożsamości narodowej, rozumienie i poszanowanie kultury innych narodowości,
2. przekonany o sensie własnego życia i życia innych,
3. przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji,
4. przygotowany do zgodnego współżycia w społeczeństwie, w warunkach demokracji,
5. przygotowany do nieustannego doskonalenia i kształtowania własnego charakteru,
6. przygotowany do krytycznego odbioru przekazów medialnych,
7. świadomy, że praca pozwala realizować wyznaczone cele życiowe,
8. świadomy, że kultura osobista to podstawa życia społecznego,
9. wyposażony w umiejętności i kompetencje takie jak: planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się, skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, efektywne współdziałanie w zespole, rozwiązywanie problemów w twórczy sposób,
10. świadomym obywatelem przygotowanym do uczestnictwa w życiu społecznym,
11. człowiekiem akceptującym siebie i swoje słabości, dającym sobie i innym prawo do popełniania błędów.

Uwzględniając poszczególne sfery:

1. **sfera fizyczna** (rozwój biologiczny)
 - dbający o zdrowie własne i innych,
 - świadomy zagrożeń wynikających ze stosowania używek i różnych zachowań ryzykownych,
 - zwracający uwagę na bezpieczeństwo własne i innych,
 - znający zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
 - przygotowany do uczestnictwa w kulturze fizycznej;
2. **sfera psychiczna** (rozwój poznawczy i emocjonalny)
 - dążący do zdobywania i pogłębiania swojej wiedzy,
 - nawiązujący pozytywne relacje (zdrowe więzi) z rówieśnikami,

- postępujący w sposób odpowiedzialny i akceptowany społecznie,
- rozwijający pozytywną, adekwatną, stabilną samoocenę,
- ciekawy świata,
- przygotowany do krytycznego i autonomicznego myślenia;

3. sfera społeczna

- orientujący się w otaczającym go świecie,
- dobrze współpracujący w grupie,
- znający swoje prawa i obowiązki,
- szanujący i chroniący środowisko przyrodnicze,
- przygotowany do pełnienia ról społecznych;

4. sfera aksjologiczna (rozwój moralny i duchowy)

- świadomy konsekwencji własnych zachowań,
- szanujący poglądy i zdanie innych,
- tolerancyjny i empatyczny,
- kultywujący tradycje patriotyczne.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO ORAZ ICH PRAWA I OBOWIĄZKI:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

Dyrekcja:

- Monitoruje pracę wychowawców klas w zakresie profilaktyki i wychowania.
- Umożliwia nauczycielom doskonalenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych.
- Jest gwarantem ewaluacji realizowanych programów.

Rodzice:

- Mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka i prawami człowieka.
- Znają, akceptują, współtworzą szkolny program wychowawczo – profilaktyczny.
- Zapewniają dzieciom poczucie bezpieczeństwa.
- Aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, dzielą się wiedzą, doświadczeniem, pomagają w miarę możliwości.

Wychowawcy klas:

- Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w zespole klasowym.
- Koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym, w tym dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia.
- Integrują zespół klasowy.
- Współpracują z rodzicami, włączając ich w życie klasy.
- Współpracują z dyrekcją szkoły, psychologiem/pedagogiem, pielęgniarką oraz instytucjami, organizacjami działającymi w obszarze wspierania zdrowia, edukacji, i rozwoju.

Nauczyciele:

- Współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych.
- Współpracują z pedagogiem/psychologiem szkolnym.
- Respektują zalecenia zawarte w orzeczeniach i opiniach wydanych przez PPP.

- Inspirują uczniów swoją postawą i działaniami pedagogicznymi do aktywności, samodzielności, rozwijania zdolności i zainteresowań.
- Reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań.
- Współtworzą atmosferę życzliwości, wsparcia i zrozumienia.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- Znają prawa i obowiązki wynikające z roli ucznia, regulaminy szkoły itd.
- Współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują prawo do samorządności.
- Organizują różne wydarzenia, imprezy, akcje szkolne.

Wsparcie dla działań wychowawczo - profilaktycznych stanowi współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze wspierania bezpieczeństwa, zdrowia, edukacji, rozwoju młodzieży.

VI. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE

Realizując proces wychowawczo-profilaktyczny, należy precyzyjnie określić podejmowane działania, aby osiągnąć zamierzony skutek. Młody człowiek, wychowywany przez rodziców przy pomocy szkoły, wychowawcy, środowiska, ma rozpoznać, kim jest i do czego dąży.

W procesie wychowawczym, podjętym świadomie, zawsze występują określone cele. Dąży się do osiągnięcia postulowanych wyników, dąży się do określenia ideału wychowawczego, którym najogólniej jest „dobrze wychowany człowiek”.

Celem nadrzędnym programu jest „osiągnięcie przez ucznia pełni rozwoju osobistego, przebiegającego w sprzyjającym środowisku wychowawczym”. Mówiąc o celu nadrzędnym należy wskazać na wartości takie jak: miłość, wolność, dobro, przyjaźń, sprawiedliwość, piękno, tolerancja. Konieczne jest tutaj spojrzenie na człowieka, uwzględniając wszystkie etapy jego rozwoju: dzieciństwo, wiek młodzieńczy, dojrzałość. Należy mówić o osiągnięciach, celach, czyli wartościach rozpoznawanych, zaakceptowanych i wprowadzanych we własne życie na określonym jego etapie - w tym przypadku w wieku młodzieńczym, wieku licealisty.

Do każdego z wymienionych etapów i aspektów rozwoju osobowości ucznia można wprowadzić tzw. cele szczegółowe oparte na: poszukiwaniu, umiejętnościach, sprawnościach, poznawaniu, zainteresowaniach i aktywności. Każdy człowiek jest inny, niepowtarzalny i wyjątkowy. Został obdarzony różnorodnymi zdolnościami, które mimo że czasami są podobne, to różnią się swoim zakresem i intensywnością. Ta bogata osobowość człowieka skłania do wyszukiwania celów szczegółowych dostosowanych w procesie wychowania do indywidualnych potrzeb. Poszczególne szkoły dysponują własną charakterystykę związaną z realizowanym przesłaniem. Może wynikać ona z tytułu szkoły, jej założyciela, patrona. Przesłanie może dotyczyć profili kształcenia ogólnego. Ministerstwo Edukacji Narodowej cele szczegółowe określa w sposób następujący: „Nauczyciele powinni wybrać takie cele szczegółowe, które w danej szkole jawią się jako szczególnie ważne i zostały wyłonione w wyniku diagnozy pracy szkoły. Szkoła powinna skupić wysiłki na tych wybranych celach”.

VII . PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

Podstawowym miejscem oddziaływania i realizacji programu jest klasa. Zespół taki ma za zadanie wspólnie zdobywać wiedzę z zakresu poszczególnych przedmiotów oraz umiejętności niezbędne w życiu człowieka. Tak jak w każdej grupie społecznej, tak również w zespole klasowym mają miejsce różnorakie relacje koleżeńskie, charakteryzujące się dynamizmem, towarzyszącymi im emocjami, wzajemnym oddziaływaniem, wykonywaniem wspólnych zadań, pracą, wysiłkiem intelektualnym, a także obejmujące rekreację i zabawę. Wszystkie te elementy mają charakter wychowawczy i określają środowisko, w którym dokonuje się wychowanie. Wychowawca sprawuje pieczę nad środowiskiem klasowym, a posługując się wiedzą i autorytetem – kieruje całym zespołem, z uwzględnieniem cech indywidualnych każdego z wychowanków.

Cele wychowawcze przekładają się bezpośrednio na zadania wychowawcze. Aby osiągnąć niżej określone cele, należy stosować odpowiednie środki działania, uwzględniając wiele czynników, okoliczności, a także odpowiednią strategię działania. Cele wychowawcze mogą być osiągnięte albo nie. W wypadku braku osiągnięć należy weryfikować zadania wychowawcze i ponownie dostosować do poniższych założeń programowych: tak jednostkowej danego ucznia, jak i zbiorowej sytuacji środowiska uczniowskiego.

1. Sfera fizyczna (bezpieczeństwo, zdrowie, edukacja zdrowotna)

- Uczeń dba o bezpieczeństwo i zdrowie swoje i innych osób w szkole i poza nią.
- Uczeń ma niezbędną wiedzę w obszarze zachowań ryzykownych młodzieży i wie, jak można się przed nimi uchronić oraz gdzie szukać pomocy i wsparcia.
- Uczeń wie, czym jest zdrowy styl życia (m.in. odżywianie, ruch, higiena pracy i nauki).
- Uczeń zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Uczeń potrafi konstruktywnie zarządzać swoim czasem w szkole i czasem wolnym.

2. Sfera psychiczna (rozwój poznawczy i emocjonalny)

- Uczeń wie, jak radzić sobie w sytuacjach trudnych.
- Uczeń ukierunkowuje swoje zainteresowania.
- Uczeń wie, jak nawiązywać zdrowe i bliskie więzi z innymi osobami.
- Uczeń wie, jak budować poczucie własnej wartości.

- Uczeń jest świadomy konsekwencji swoich wyborów, decyzji, swojego zachowania.

3. Sfera społeczna (relacje, kultura, kształtowanie postaw)

- Uczeń wyraża swoje poglądy w sposób akceptowany społecznie.
- Uczeń prawidłowo funkcjonuje w rolach społecznych.
- Uczeń zna zasady bezpiecznego poruszania się w środowisku internetowym.
- Uczeń potrafi współdziałać w grupie.
- Uczeń potrafi tworzyć międzynarodowe relacje oparte na wzajemnym szacunku, tolerancji i zaufaniu.

4. Sfera aksjologiczna

- Uczeń zna wartości ważne w życiu, posiada hierarchię tych wartości i nią się kieruje.
- Uczeń przestrzega zasad kulturalnego zachowania się.
- Uczeń zna tradycje, szanuje dobra kultury i symbole narodowe.

Sfera fizyczna					
Cele	Zad. profil. – wychow.	Treści i formy	Odpowiedzialność	Termin realizacji	Oczekiwane efekty
Kształtowanie w uczniach odpowiedzialności za zdrowie, promocja zdrowego trybu życia.	Kształtowanie postawy prozdrowotnej.	w ramach lekcji zgodnie z podstawą programową i z wykorzystaniem TIK	wszyscy nauczyciele wg przydzielonych zadań (programy nauczania, kalendarz imprez i uroczystości szkolnych, plan pracy pedagoga, psychologa i biblioteki szkolnej)	cały rok szkolny wg kalendarium roku szkolnego	Uczeń rozumie rolę, jaką odgrywa aktywność fizyczna.
	Rozwijanie wiedzy uczniów dotyczącej higieny zdrowia fizycznego.	w ramach imprez i wydarzeń szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości szkolnych			Uczeń potrafi zorganizować aktywny wypoczynek.
	Popularyzowanie ćwiczeń gimnastycznych (różnych aktywności sportowych) i udziału w lekcjach W-F.	aktywny wypoczynek na terenie szkoły w ramach propagowania kultury fizycznej i sportu			Uczeń potrafi chronić swoje zdrowie i rozumie korzyści płynące z profilaktyki.
	Organizowanie aktywnych przerw śródlekcyjnych.	zdrowy asortyment w sklepiku szkolnym			Uczeń ma świadomość ekologiczną.
	Rozwijanie świadomości ekologicznej.	organizacja wycieczek udział w zawodach sportowych (np. w licealiadzie)			Uczeń potrafi udzielić pierwszej pomocy. Uczeń zna konsekwencje zachowań ryzykownych.
Zapewnienie bezpiecznego i higienicznego funkcjonowania ucznia w szkolne i poza nią (wypoczynku i spędzania wolnego czasu).	Wspieranie w organizowaniu dnia z podziałem na pracę i wypoczynek.	lekcje edukacji dla bezpieczeństwa próbne alarmy	szkolny zespół kryzysowy nauczyciel edb	cały rok szkolny	Uczeń zna i stosuje zasady BHP w szkole i poza nią
	Kształtowanie nawyków prawidłowego zachowania się w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu.	lekcje wychowawcze lekcje W-F	szkolna służba medyczna wszyscy nauczyciele		Uczeń potrafi zorganizować sobie dzień, uwzględniając czas na pracę

	Zdobywanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.	zajęcia szkolnej służby medycznej	wg przydzielonych zadań		i wypoczynek.
Podnoszenie świadomości związanej ze zjawiskiem przemocy oraz innymi zagrożeniami środowiska młodzieżowego.	Zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej, materialnej) z uwzględnieniem przemocy w Internecie (np. stalking).				
	Zwiększenie świadomości na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz czynności (współczesne uzależnienia).	materiały edukacyjne dostępne u pedagoga/psychologa oraz w bibliotece	wychowawcy klas		Uczeń wie, jak rozpoznać i jak radzić sobie ze zjawiskiem przemocy.
	Wspieranie rodziców/opiekunów i nauczycieli – dostarczanie najbardziej aktualnej wiedzy (psychoedukacja).	zajęcia psychoprofilaktyczne lekcje wychowawcze spotkania dla rodziców	pedagog/psycholog dyrekcja szkoły	cały rok szkolny	Uczeń zna konsekwencje zażywania substancji psychoaktywnych, a także zna współczesne uzależnienia.
	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń i przeciwdziałania im - profilaktyka zachowań ryzykownych w świecie rzeczywistym i wirtualnym.	dyżury w ramach konsultacji dla rodziców			
Sfera psychiczna					
Rozwijanie inteligencji	Rozwijanie umiejętności wyrażania emocji	zajęcia psychoprofilaktyczne			Uczeń ukierunkowuje swoje zainteresowania.

emocjonalnej.	i radzenia sobie z emocjami.	lekcje wychowawcze uczenie przez modelowanie postaw współpraca ze środowiskiem lokalnym (instytucje, organizacje, uczelnie) Koło antydyskryminacyjne (dla chętnych, po lekcjach)	psycholog pedagog społeczność szkolna	cały rok szkolny	Uczeń wie, jak nawiązywać zdrowe i bliskie więzi z innymi osobami. Uczeń jest świadomy konsekwencji swoich wyborów, decyzji, swojego zachowania. Uczeń jest empatyczny.
	Rozwijanie poczucia własnej wartości.				
	Kształtowanie wrażliwości emocjonalnej (empatii).				
	Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku, zrozumieniu, akceptacji, tolerancji, zaangażowaniu.				
Rozwijanie inteligencji poznawczej.	Wzbudzanie motywacji wewnętrznej do nauki.	koła zainteresowań	opiekunowie kół zainteresowań	cały rok szkolny	Uczeń systematycznie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych. Uczeń dzieli się swoimi zainteresowaniami. Uczeń wykazuje inicjatywę.
	Rozbudzanie zainteresowań, pasji i talentów.	lekcje wychowawcze	wychowawcy i nauczyciele		
	Rozwijanie postawy twórczej i ciekawości świata.	spotkania z ciekawymi ludźmi	dyrekcja szkoły		
Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.	lekcje wychowawcze zajęcia psychoedukacyjne materiały edukacyjne dostępne u pedagoga/psychologa współpraca z instytucjami i organizacjami	wychowawcy klas pedagog/psycholog dyrekcja szkoły	cały rok szkolny	Uczeń wie, jak radzić sobie w sytuacjach trudnych. Uczeń zna zasady konstruktywnej komunikacji. Uczeń wie, gdzie szukać pomocy.
	Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji (porozumienie bez przemocy, mediacje, negocjacje, inne).				
	Rozpowszechnianie wiedzy na temat możliwości uzyskania wsparcia w szkole i poza nią (instytucje, organizacje).				

Sfera społeczna					
<p>Doskonalenie umiejętności tworzenia właściwych relacji między członkami społeczności szkolnej.</p>	Integracja zespołu klasowego.	<p>rajd integracyjny</p> <p>wycieczki</p> <p>zajęcia psychoprofilaktyczne</p> <p>wydarzenia i akcje zgodnie z kalendarzem imprez</p> <p>zebrania z rodzicami, konsultacje</p> <p>spotkania psychoedukacyjne dla rodziców</p>	<p>wszyscy nauczyciele wg przydzielonych zadań</p> <p>psycholog</p> <p>pedagog</p>	<p>cały rok szkolny</p>	<p>Uczeń czuje się dobrze w klasie i szkole.</p> <p>Uczeń pracuje w grupie.</p> <p>W szkole panuje dobry klimat.</p> <p>Wysoka frekwencja podczas zebrań z rodzicami.</p>
	Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie.				
	Rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej.				
	Budowanie dobrego klimatu szkoły (pozytywnej atmosfery w społeczności szkolnej)				
	Współpraca z rodzicami.				
<p>Rozwijanie umiejętności krytycznego i autonomicznego myślenia. Prezentowanie swojego stanowiska.</p>	Rozwijanie asertywności (umiejętności wyrażania własnego zdania z szacunkiem dla siebie i innych)	<p>lekcje wychowawcze</p> <p>lekcje przedmiotowe</p> <p>debaty</p> <p>działalność SU</p>	<p>wychowawcy</p> <p>opiekun samorządu</p>	<p>cały rok szkolny</p>	<p>Uczeń wyraża swoje zdanie z szacunkiem dla siebie i innych.</p> <p>Uczeń potrafi przedstawić swoje stanowisko.</p> <p>Uczeń bezpiecznie porusza się w Internecie, ma świadomość jego zagrożeń i konsekwencji.</p> <p>Uczeń uczestniczy w działaniach SU.</p>
	Rozwijanie umiejętności autoprezentacji.				
	Krytyczny odbiór mediów i bezpieczne poruszanie się w środowisku Internetu.				
	Zachęcanie uczniów do aktywności i samorządności.				
<p>Kształtowanie właściwych norm i wzorców zachowań</p>	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem miejsca i sytuacji.	<p>akcje charytatywne</p> <p>działalność wolontariatu</p>	<p>opiekun wolontariatu</p> <p>nauczyciele</p>	<p>cały rok szkolny</p>	<p>Uczeń wie, jak się zachować stosownie do sytuacji i miejsca.</p>

społecznych	Kształtowanie postawy altruistycznej	pomoc koleżeńska znajomość Statutu uroczystości szkolne	dyrekcja szkoły		Uczniowie chętnie angażują się w pracę wolontariatu. Uczniowie organizują pomoc koleżeńską. Uczeń zna prawo szkolne. Uczeń czuje się odpowiedzialny za mienie społeczne, prywatne, szkolne. Uczeń czuje się odpowiedzialny za środowisko naturalne.
	Znajomość praw i obowiązków ucznia				
	Kształtowanie postawy odpowiedzialności. Rozbudzanie szacunku do pracy własnej i innych – poznawanie i docenianie efektów pracy. Kształtowanie kultury osobistej poprzez zwracanie uwagi na kulturę słowa, strój, sposób bycia, reagowanie na przejawy agresji.				
Sfera aksjologiczna					
Kształtowanie wartości opisujących osobę: godności, rozumności, mądrości, wolności, odpowiedzialności i miłości.	Uczeń poznaje wartości ważne w życiu.	lekcje wg programu nauczania	cała społeczność szkolna	cały rok szkolny	Uczeń zna wartości ważne w życiu. Uczeń posiada hierarchię wartości i nią się kieruje.
	Wspieranie ucznia w ustalaniu własnej hierarchii wartości.				
	Stwarzanie środowiska sprzyjającego życiu w zgodzie z przyjętymi wartościami.				
Kształtowanie wartości uniwersalnych: prawdy, piękna, dobra.	Uczeń poznaje wartości uniwersalne.	lekcje wg programu nauczania	cała społeczność szkolna	cały rok szkolny	Uczeń zna wartości uniwersalne i żyje zgodnie z nimi.
	Stwarzanie środowiska umożliwiającego obcowanie z prawdą, pięknem i dobrem.				

Kształtowanie postaw patriotycznych.	Poznanie przejawów patriotyzmu dawniej i współcześnie.	lekcje historii i WOS udział pocztu sztandarowego w uroczystościach państwowych, regionalnych i szkolnych	nauczyciele opiekun pocztu sztandarowego	cały rok szkolny	Uczeń zna i rozpoznaje postawy patriotyczne.
Pielęgnowanie tradycji i szacunku dla symboli narodowych.	Zwracanie uwagi na wartość dóbr kultury jako ważnego elementu tożsamości narodowej.	udział w uroczystościach szkolnych udział pocztu sztandarowego w lokalnych i państwowych uroczystościach spotkania z „żywą” historią	wszyscy nauczyciele wg przydzielonych zadań opiekun pocztu sztandarowego nauczyciele historii	cały rok szkolny	Uczeń zna i szanuje tradycje, dobra kultury oraz symbole narodowe. Uczeń aktywnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych, lokalnych i państwowych.

Powyższy Program Wychowawczo-profilaktyczny został opracowany przez Radę Rodziców przy współpracy Rady Pedagogicznej XII Liceum Ogólnokształcącego i uchwalony dnia 28 września 2018r.

Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego

Przewodniczący Rady Rodziców

Przewodniczący Zespołu Wychowawczego

Dyrektor